Administratīvā apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2024. gada 12. septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā: tiesnesis referents Kaspars Berķis, tiesneses Ilze Amona un Valda Zommere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz likvidējamās akciju sabiedrības /Nosaukums A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par procesuālo izdevumu 13 196,58 *euro* atlīdzināšanu, kas radušies kriminālprocesā Nr. 11816018418, sakarā ar Valsts policijas apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2024. gada 11. marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes (turpmāk – pārvalde) 1. nodaļas vecākā inspektore (turpmāk – procesa virzītāja) ar 2018. gada 6. decembra lēmumu kriminālprocesā Nr. 11816018418 uzlika arestu juridiskās personas /Nosaukums H/ mantai 793 514,15 *euro* apmērā un nosūtīja to izpildei pieteicējai. Pieteicēja lēmumu par aresta uzlikšanu mantai izpildīja 2018. gada 14. decembrī. Kriminālprocesa ietvaros minētie līdzekļi tika atzīti par noziedzīgi iegūtiem un konfiscēti. 2022. gada 20. maijā pieteicēja, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta iesniegto izpildu rakstu, pārskaitīja arestēto naudu uz norādīto kontu Valsts kasē.

2022. gada 15. augustā pieteicēja vērsās pie procesa virzītāja ar lūgumu atlīdzināt procesuālos izdevumus, kas tai radušies saistībā ar arestētās mantas glabāšanu. Ar pārvaldes 1. nodaļas galvenās inspektores 2022. gada 25. augusta lēmumu Nr. 20/2/3/1-CAnos/57167 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējas iesniegums noraidīts. 2022. gada 21. septembrī pieteicēja par minēto lēmumu iesniedza sūdzību pārvaldes 1. nodaļas priekšniekam.

[2] Nesaņemot atbildi uz apstrīdēšanas iesniegumu, pieteicēja vērsās tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tai tiktu atlīdzināti izdevumi 13 196,58 *euro*, kas tai radušies kriminālprocesā Nr. 11816018418, uzglabājot arestēto mantu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējai radās izdevumi valsts uzliktā pienākuma – glabāt arestēto mantu – izpildes dēļ.

Valsts uzliktā pienākuma rezultātā īstenotā šķirtā mantas turēšana nozīmēja ne vien neiespējamību izmaksāt šos naudas līdzekļus kreditoriem, bet arī nepieciešamību nodrošināt likvīdus naudas līdzekļus lēmumā par aresta uzlikšanu mantai norādītajā apjomā to nekavējošai pārskaitīšanai (saņemot attiecīgus rīkojumus), kā arī šo līdzekļu glabāšanu visu aresta laiku. Lai izpildītu šo uzdevumu, pieteicējai ir nepieciešams veikt nepieciešamās darbības līdzekļu šķirtās turēšanas un pieejamības nodrošināšanai.

Ievērojot to, ka ne visi pieteicējas aktīvi ir naudā, lai nodrošinātu valsts uzdevuma izpildi, ir nepieciešams vispirms pārvērst tās aktīvus attiecīgajā naudas ekvivalentā, kā arī saglabāt šo naudu visu aresta laiku. Ja šāda valsts uzdevuma nebūtu, pieteicēja varētu izvairīties no izdevumiem, gan saglabājot mantu citos aktīvos (piemēram, vērstpapīros, kredītportfelī utt.), gan arī izvietojot naudas līdzekļus citos aktīvos, kuru glabāšana nerada izdevumus. Konkrētajā gadījumā pēc lēmumu par aresta uzlikšanu mantai izpildes pieteicēja ir pildījusi valsts noteiktu uzdevumu glabāt šo mantu, kas nebija atkarīgs no pieteicējas gribas, turklāt par šī uzdevuma neizpildi varēja iestāties arī krimināatbildība saskaņā ar Krimināllikuma 308.pantu.

[2.2] Izdevumi saistībā ar arestētās mantas glabāšanu ir radušies, jo Eiropas Centrālā banka 2018. gada 11. jūlijā pieņēma lēmumu anulēt pieteicējas kredītiestādes licenci, kā rezultātā tā zaudēja tiesības sniegt Kredītiestāžu likumā minētos licencētus finanšu pakalpojumus, jo tai vairs nav licences šādu pakalpojumu sniegšanai. Tādējādi arestētās mantas glabāšanas laikā pieteicēja nesniedza finanšu pakalpojumus, t.sk. nenotika arī arestētās mantas kā noguldījuma glabāšana pieteicējas atvērtajā kontā, jo pēc kredītiestādes licences anulēšanas pieteicēja nenodrošina kreditoru noguldījumu apkalpošanu, bet uzskaita, izvērtē un apmierina pieteicējas kreditoru prasījumus, ja to apmierināšanai nav normatīvajos aktos noteikto šķēršļu. Līdzekļu glabāšana pieteicējai ir radījusi izdevumus. Proti, saistībā ar attiecīgo līdzekļu, t.sk. arestētās mantas glabāšanu pieteicējai bija pienākums veikt ikmēneša maksājumus Latvijas Bankai, kas tika aprēķināti, ņemot vērā arestētās mantas glabāšanas laikā spēkā esošo negatīvo gada likmi.

[2.3] Kriminālprocesa ietvaros pieteicējai ir radušies procesuālie izdevumi, kas jāsedz no valsts līdzekļiem Ministru kabineta 2005. gada 4. oktobra noteikumu Nr. 754 „Noteikumi par kriminālprocesuālo izdevumu atlīdzināšanas kārtību un apmēru" (turpmāk - noteikumi Nr. 754) noteiktajā kārtībā un apmērā.

[2.4] Nepieciešams izvērtēt, vai Kriminālprocesā arestētā manta – kreditoru prasījumi (to apmierināšanai nepieciešamie naudas līdzekļi) – ir uzskatāma par kredītiestādes mantu vai tiesisko seku ziņā ir pielīdzināma kredītiestādes turējumā esošajai trešajām personām piederošajai mantai. Kriminālprocesā arestētā manta – kreditoru prasījumi (to apmierināšanai nepieciešamie naudas līdzekļi) – kā iespējami noziedzīgi iegūtā manta nevar tikt uzskatīta par „kredītiestādes mantu" Kredītiestāžu likuma 134. panta otrās daļas 3. punkta izpratnē, jo šāda manta nedrīkst atrasties civiltiesiskajā apgrozībā, ko apstiprina gan Satversmes tiesas, gan Senāta prakse. Tāpat izdevumi, kas saistīti ar trešajām personām piederošās mantas glabāšanu, nav uzskatāmi par likvidācijas izdevumiem, kurus pienākums ir segt likvidējamai kredītiestādei.

[2.5] Pieteicēja vairākkārt informējusi Valsts policiju un Ģenerālprokuratūru par to, ka arestētās mantas glabāšana rada tai izdevumus, kā arī lūgusi procesa virzītājus atbrīvot pieteicēju no arestētās mantas glabāšanas pienākuma. Taču šie centieni diemžēl palika bez rezultāta, jo Valsts policija visos gadījumos ir atteikusies pārņemt arestēto līdzekļu glabāšanu, savukārt Valsts policijas solījumi atrisināt radušos situāciju ir bijuši bez panākumiem.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas spriedumu tika apmierināts pieteicējas pieteikums, pamatojoties uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Ar Eiropas Centrālās bankas 2018. gada 11. jūlija lēmumu anulēta pieteicējai izsniegtā kredītiestādes licence. Tā rezultātā pieteicēja zaudēja tiesības sniegt Kredītiestāžu likumā minētos licencētos finanšu pakalpojumus, tai skaitā arī arestētās mantas kā noguldījuma (Kredītiestāžu likuma izpratnē) glabāšanu pieteicējas atvērtajā kontā (pēc kredītiestādes licences anulēšanas pieteicēja vairs nenodrošināja kreditoru noguldījumu apkalpošanu). Līdz ar to kriminālprocesā Nr. 11816018418 arestētā manta ar 2018. gada 14. decembri glabāta pieteicējas kontā Latvijas Bankā saskaņā ar 2018. gada 18. jūlija līgumu Nr. LB-07/2018/332 „Par naudas līdzekļu pagaidu glabāšanu" (turpmāk – līgums Nr. 1) un 2020. gada 6. jūlija līgumu Nr. LB-07/2020/172 „Par norēķinu konta apkalpošanu" (turpmāk – līgums Nr.2). Minētie līgumi ietver pieteicējas pienākumu maksāt procentu maksu Latvijas Bankai. Savukārt laika posmā no 2016. gada 16. marta līdz 2019. gada 17. septembrim Eiropas Centrālās bankas Padomes noteiktā noguldījumu iespējas procentu likme bija – 0,4 procenti, bet laika posmā no 2019. gada 18. septembra līdz 2022. gada 27. jūlijam šī likme bija – 0,5 procenti.

[3.2] Ņemot vērā iepriekš minēto apstākļu kopumu, tai skaitā pieteicējas pienākumu maksāt procentu maksu Latvijas Bankai, ja Eiropas Centrālās bankas Padomes noteiktā noguldījumu iespējas procentu likme ir negatīva, kā arī lietā esošo Latvijas Bankas informāciju, ir secināms, ka kriminālprocesā Nr. 11816018418 arestētās mantas glabāšana laika posmā no 2018. gada 14. decembra līdz 2022. gada 20. maijam radīja pieteicējai izdevumus (mantisko zaudējumu). Turklāt, pretēji Valsts policijas viedoklim, šie izdevumi ir tiešā cēloņsakarībā ar procesa virzītājas kriminālprocesā Nr. 11816018418 pieņemto lēmumu par mantas arestu, nevis ar pieteicējas likvidācijas procesu.

Nav strīda par to, ka pieteicēja no 2018. gada 12. jūnija atrodas likvidācijas procesā, tomēr tās pienākums glabāt arestēto uzņēmuma /Nosaukums H/ mantu neizriet no pieteicējas likvidācijas procesa, bet gan no kriminālprocesā Nr. 11816018418 pieņemtā lēmuma, kurš arī ir galvenais faktors, kas nenovēršami radīja šos izdevumus. Proti, lēmums par mantas arestu aizliedz kredītiestādei veikt darbības, kas izmaina arestētās mantas apjomu – naudas līdzekļiem, kas ekvivalenti trešo personu mantai, kas arestēta ar kriminālprocesā pieņemtu lēmumu, ir jābūt nemainīgā apjomā un pieteicējas rīcībā, lai tā jebkurā brīdī varētu veikt maksājumu saskaņā ar procesa virzītāja norādēm. Līdz ar to, neskatoties uz Kredītiestāžu likuma 139.[8] pantā noteikto likvidatora kompetenci, viņa rīcībai ir jāpakļaujas kriminālprocesā pieņemto lēmumu norādēm.

Tā kā izskatāmajā gadījumā spēkā bija kriminālprocesā pieņemts lēmums, kas identificēja naudas līdzekļus konkrētā apjomā, nosakot pienākumu tos glabāt, tad attiecīgā ierobežojuma sekas jeb glabāšanas izdevumus ir pamats atzīt par izdevumiem, kas pieteicējai radušies kriminālprocesā Nr. 11816018418. Līdz ar to arī konstatējama tieša cēloņsakarība starp kriminālprocesā pieņemto lēmumu par aresta uzlikšanu mantai un procesuālajiem izdevumiem saistībā ar šīs mantas glabāšanu.

[3.3] Pieteicēja aprēķinājusi, ka minētā lēmuma izpilde tai radījusi izdevumus 13 196,58 *euro* apmērā. Novērtējot šo aprēķinu, tiesa atzīst tā pamatotību, nekonstatējot tajā arī matemātiska aprēķina kļūdas. Proti, izdevumi atbilstoši 2018. gada 6. decembra lēmumam laika posmā no 2018. gada 14. decembra līdz 2019. gada 17.septembrim pieteicējai bijuši 2451,08 *euro*, bet laika posmā no 2019. gada 18. septembra līdz 2022. gada 20. maijam – 10 745,50 *euro*. Tādējādi tiesa gūst apstiprinājumu pieteicējas izdevumiem 13 196,58 *euro* apmērā, kas tai radušies saistībā ar kriminālprocesā Nr. 11816018418 arestētās uzņēmuma /Nosaukums H/ mantas glabāšanu.

[3.4] Tādējādi pieteicējai kriminālprocesā Nr.11816018418 noteiktais pienākums glabāt arestēto uzņēmuma /Nosaukums H/ mantu laika posmā no 2018. gada 14. decembra līdz 2022. gada 20. maijam radīja tai izdevumus 13 196,58 *euro* apmērā. Līdz ar to pieteicējas gadījumā pastāv priekšnoteikumi labvēlīga akta izdošanai – procesuālo izdevumu atlīdzināšanai atbilstoši noteikumu Nr. 754 11. punktam, kas paredz, ka citus izdevumus, kas radušies kriminālprocesā, atlīdzina to faktiskajā apmērā.

[3.5] Attiecībā uz pieteicējas līdzatbildību jeb rīcību, lai novērstu vai samazinātu iepriekš minētos izdevumus, no lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējas pārstāvji vairākkārt vērsušies Valsts policijā ar lūgumu procesa virzītājam pieņemt lēmumu par arestētās mantas pārskaitīšanu uz izmeklēšanas iestādes vai prokuratūras deponēto līdzekļu kontu Valsts kasē, jo šo naudas līdzekļu glabāšana rada zaudējumus, un informējuši, ka minētie naudas līdzekļi glabājas pieteicējas kontā Latvijas Bankā, kur jāveic ikmēneša maksājums, ņemot vērā spēkā esošo gada likmi 0,5% apmērā. Līdz ar to secināms, ka pieteicēja ir aktīvi rīkojusies un darījusi visu saprātīgi iespējamo, lai novērstu vai samazinātu izdevumus saistībā ar kriminālprocesā Nr. 11816018418 uzliktā aresta mantai izpildi. Tātad šajā gadījumā nav konstatējama tās līdzatbildība izdevumu radīšanā, tādēļ arī nav pamata samazināt pieteicējai radīto izdevumu apmēru.

[4] Par pirmās instances spriedumu Valsts policijas iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[4.1] Jau pirms kriminālprocesā tika pieņemti lēmumi par aresta uzlikšanu mantai, pieteicēja uzņēmās līgumsaistības samaksāt negatīvās procentu likmes, ko apliecina 2018. gada 18. jūlijā noslēgtā līguma par naudas līdzekļu pagaidu glabāšanu (līgums Nr. LB-07/2018/332) 5. punkts. Citiem vārdiem sakot, pieteicējas bankas kontiem arī pirms aresta uzlikšanas attiecīgai mantai Latvijas Banka piemēroja negatīvās procentu likmes, ko pieteicēja samaksāja, uzskatot tos par kredītiestādes likvidācijas izdevumiem. Taču ar brīdi, kad valsts attiecīgai mantas daļai uzlika arestu, pieteicēja negatīvās procentu likmes maksājumus, kas tik un tā bija jāmaksā pieteicējai līdz 2022. gada 27. jūlijam (brīdis, kad Latvijas banka vairs nepiemēroja negatīvo procentu likmi), pēkšņi pārvērsa par procesuālajiem izdevumiem, lai gan maksājumu pamats un apjoms palika nemainīgs. Valsts policijas ieskatā iepriekš minētie fakti liecina, ka pieteicējas uzrādītie izdevumi cēloniski ir saistīti ar faktu, ka pieteicējai 2018. gada 11. jūlijā tika anulēta izsniegtā kredītiestādes licence, un pieteicēja noslēdza naudas līdzekļu pagaidu glabāšanas līgumu ar Latvijas Banku, kas radīja izdevumus.

[4.2] No lietas apstākļiem izriet, ka visa pieteicējas manta, nevis tikai kriminālprocesā Nr. 11816018418 arestētā manta, glabāta pieteicējas kontā Latvijas Bankā saskaņā ar noslēgto līgumu nosacījumiem un ievērojot Kredītiestāžu likuma 139.[8] panta regulējumu.

Pieteicējas likvidatori var darboties tikai Kredītiestāžu likuma IX nodaļas noteiktajos ietvaros. Tādējādi jebkurai likvidatora rīcībai, t.sk. izpildot saistošo kriminālprocesuālo lēmumu, ir jāatbilst Kredītiestāžu likuma IX nodaļas regulējumam, jo minētās tiesību normas primāri noteic likvidatora tiesības un pienākumus likvidācijas procesa laikā. Tādējādi Kredītiestāžu likuma 139.[8] panta ieviešanas laiks, iemesli un likumprojekta grozījumu darba materiāli, Valsts policijas ieskatā, būtiski ietekmē izskatāmo gadījumu, jo būtībā pieteicējas līgumsaistības saistību tiesību jomā transformējās Kredītiestāžu likuma 139.[8] panta regulējumā.

Minētā regulējuma izstrādes apsvērumi pašsaprotami apliecina, ka pieteicējas uzrādītie izdevumi atrodas tiešā cēloņsakarībā ar pieteicējas likvidācijas procesu un ir atzīstami par kredītiestādes likvidācijas izdevumiem, jo nepastarpināti ir saistīti ar faktu, ka pieteicējai 2018. gada 11. jūlijā tika anulēta izsniegtā kredītiestādes licence, un pieteicēja noslēdza naudas līdzekļu pagaidu glabāšanas līgumu ar Latvijas Banku, kas radīja izdevumus.

[4.3] Valsts policijas ieskatā tiesas spriedumā netika konstatēts, ka arestētie naudas līdzekļi nav atzīstami par kredītiestādes mantu, jo saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 134. panta pirmo daļu, kredītiestādes likvidācijas izdevumus sedz likvidējamā kredītiestāde, bet atbilstoši minētā panta otrās daļas 3. punktam pie likvidācijas izdevumiem pieskaitāmi arī nepieciešami izdevumi kredītiestādes mantas uzturēšanai.

To atzīst arī pieteicēja, norādot pieteikumā, ka kredītiestādes rīcībā esošie naudas līdzekļi, ko tā saņēmusi noguldījumā, ir uzskatāmi par kredītiestādes mantu, un attiecīgi, "izdevumi, kas saistīti ar bezskaidras naudas glabāšanu būs atzīstami par kredītiestādes likvidācijas izdevumiem, kas jāsedz pašai kredītiestādei".

[5] Pieteicēja paskaidroja, ka nepiekrīt apelācijas sūdzībai un lūdza to noraidīt kā nepamatotu.

Motīvu daļa

[6] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izskatījusi lietu pēc būtības, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, kā arī izvērtējusi apelācijas sūdzībā minētos argumentus, secina, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ apgabaltiesa pievienojas pirmās instances spriedumā izteiktajai motivācijai un atkārtoti to nenorāda. Attiecībā par apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem apgabaltiesa papildus norāda turpmāk minēto.

[7] Kā apgabaltiesa jau norādīja 2024. gada 10. jūlija spriedumā lietā Nr. A420274922, kurā tika risināts līdzīgs strīds par procesuālo izdevumam atlīdzināšanu pieteicējai, pamatots ir atbildētājas viedoklis, ka pieteicējas izdevumu apmērs par arestētās mantas glabāšanu ir zināmā mērā saistīts ar pašlikvidācijas procesu. Proti, pieteicēja 2018. gada 26. februārī uzsāka pašlikvidācijas procesu un 2018. gada 11. jūlijā tai tika anulēta izsniegtā kredītiestādes licence. Minēto procesu rezultātā pieteicēja zaudēja tiesības sniegt Kredītiestāžu likumā noteiktos finanšu pakalpojumus, tai skaitā tiesības piedalīties kredītiestāžu darbības nodrošināšanai nepieciešamajās maksājumu sistēmās. Līdz ar to pieteicējas kā kredītiestādes infrastruktūra – organizēta norēķinu kontu sistēma – pārstāja eksistēt un nebija izmantojama.

No minētā savukārt izriet, ka pieteicējai, lai nodrošinātu procesa virzītāja uzdevumu, bija jānodrošina šo naudas līdzekļu glabāšana citā kredītiestādē un neizbēgami arī jāsedz arī naudas glabāšanas izdevumi. Turklāt šie apstākļi bija zināmi gan Valsts policijai, gan procesa virzītājam, jau nosūtot pieteicējai izpildei kriminālprocesā pieņemtos lēmumu par arestēta uzlikšanu mantai.

[8] Konkrētajā gadījumā nav nozīmes Valsts policijas argumentam par to, ka arestētā nauda būtu uzskatāma par pieteicējas kā kredītiestādes mantu, jo tieši kriminālprocesa ietvaros pieteicējai uzdotais pienākums glabāt šos arestētos naudas līdzekļus cēloņsakarīgi tai radīja strīdus izdevumus par šīs arestētās naudas glabāšanu. Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 8. punkts noteic, ka procesuālie izdevumi ir arī citi izdevumi, kas radušies kriminālprocesā. Ar jēdzienu „*citi izdevumi, kas radušies kriminālprocesā*" ir saprotami tostarp tādi izdevumi, kas saistīti ar kriminālprocesa ietvaros arestētās mantas glabāšanu (*sk. Kūtris G. Kriminālprocesa likuma 367. panta komentārs. Grām.: Kriminālprocesa likuma komentāri. A daļa. Zinātniska monogrāfija prof. Kristīnes Stradas-Rozenbergas zinātniskā redakcijā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2019, 1012. lpp.*). Minētā panta otrā daļa noteic, ka šā panta pirmajā daļā minētos procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem Ministru kabineta noteiktajā apmērā un kārtībā. Noteikumu Nr. 754 3. punkts paredz, ka procesuālos izdevumus atlīdzina izmeklēšanas iestāde no valsts budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem. Savukārt minēto noteikumu 11. punkts paredz, ka citus izdevumus, kas radušies kriminālprocesā, atlīdzina to faktiskajā apmērā.

Lietā nav strīda, ka pieteicējas prasītie 13 196,58 *euro* ir faktiskie izdevumi, kas tai radušies, glabājot Valsts policijas arestēto naudu. Līdz ar to nav šaubu, ka Valsts policijai kā izmeklēšanas iestādei ir arī pienākums atlīdzināt pieteicējai minētos procesuālos izdevumus, kas tai radušies, izpildot kriminālprocesā pieņemtos lēmumus par aresta uzlikšanu mantai.

[9] Apgabaltiesas ieskatā, konkrētajos apstākļos procesa virzītājam bija pienākums īpaši rūpīgi apsvērt jautājumu par to, kam nodot glabāšanai arestētos naudas līdzekļus.

Kriminālprocesa likuma 361.[1] panta pirmā daļa paredz, ka aresta izpildi var uzdot veikt, nosūtot lēmuma izrakstu gan Valsts policijai (1. punkts), gan kredītiestādei vai ieguldījumu brokeru sabiedrībai, kurā glabājas arestētie naudas noguldījumi, finanšu instrumenti un kapitāla daļas (akcijas), - lai ar tiem tiktu pārtrauktas izdevumu operācijas (4. punkts). Savukārt Kriminālprocesa likuma 365. panta ceturtā daļa noteic, ka naudas noguldījumi, finanšu instrumenti un kapitāla daļas (akcijas), kas glabājas kredītiestādēs vai ieguldījumu brokeru sabiedrībās, netiek izņemtas, bet pēc lēmuma saņemšanas par aresta uzlikšanu mantai ar tām tiek pārtrauktas izdevumu operācijas.

Konkrētajos apstākļos pieteicējai sakarā ar uzsākto likvidācijas procesu faktiski nebija iespējams veikt Kriminālprocesa likuma 361.[1] un 365. pantā noteikto darbību – pārtraukt izdevumu operācijas, jo vienkārši vairs neeksistēja pieteicējas kā kredītiestādes organizēta norēķinu kontu sistēma. Līdz ar to Valsts policijai bija pienākums apsvērt arī citas arestētās naudas glabāšanas iespējas. Piemēram, Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumu Nr. 1025 „Noteikumi par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem un arestēto mantu" 62. punkts kopsakarā ar 7.2. apakšpunktu paredz, ka arestēto naudu, kura nav jāsaglabā konkrētajās naudas zīmēs, ieskaita un glabā Ģenerālprokuratūras vai attiecīgās izmeklēšanas iestādes deponēto līdzekļu kontā Valsts kasē. Taču, neskatoties uz minētajiem apstākļiem, procesa virzītājs uzlika pienākumu glabāt arestētos naudas līdzekļus pieteicējai.

[10] Nav pamatots arī apelācijas sūdzības arguments, ka pirmās instances tiesas sprieduma rezolutīvā daļa neatbilst pieteikuma priekšmetam un ir kļūdaini noteikts subjekts, kuram var tikt uzdots pienākums atlīdzināt zaudējumus.

Prasījuma priekšmets lietā ir labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējai tiktu atlīdzināti procesuālie izdevumi 13 196,58 *euro*. Atbildētāja šajā lietā ir Latvijas Republika. Savukārt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 34. panta otro daļu atbildētāja pusē pieaicina iestādi, no kuras pieteicējs prasa attiecīgu rīcību, kas konkrētajā gadījumā ir Valsts policija.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 254. panta pirmo daļu, ja pieteikumu par administratīvā akta izdošanu tiesa atzīst par pamatotu, tā uzdod iestādei izdot attiecīgu administratīvo aktu. Savukārt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 254. panta otro daļu tiesa spriedumā nosaka administratīvā akta saturu un izdošanas termiņu, ja iestādei vairs nav jāizdara lietderības apsvērumi.

No šīs tiesību normas ir secināms, ka tiesa uzliek pienākumu konkrētai iestādei izdot attiecīgu administratīvo aktu par izdevumu segšanu. Šajā lietā Latvijas Republikas pusē ir pieaicināta Valsts policija. Līdz ar to arī sprieduma rezolutīvajā daļā tiesa uzdod tieši Valsts policijai izdot konkrēta satura administratīvo aktu.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 12. februāra noteikumu Nr. 85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13. punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc pieteicēja iesnieguma saņemšanas iestādē Administratīvā procesa likuma 126. pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

Ņemot vērā, ka pieteicējas pieteikums ir pilnībā apmierināts, tad no Latvijas Republikas par labu pieteicējai piespriežama tās samaksātā

valsts nodeva 30 *euro*, atlīdzinot to no Valsts policijas budžeta līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu 307., 309. pantu un 329. panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt likvidējamās AS /Nosaukums A/ pieteikumu;

uzlikt pienākumu Valsts policijai viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās atlīdzināt likvidējamajai AS /Nosaukums A/ procesuālos izdevumus 13 196,58 *euro*, kas radušies krimināļprocesā Nr. 11816018418 saistībā ar arestētās mantas glabāšanu;

piespriest no Latvijas Republikas par labu likvidējamajai AS /Nosaukums A/ tās samaksāto valsts nodevu 30 *euro* apmērā, atlīdzinot to no Valsts policijas budžeta līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis	Tiesnese	Tiesnese
K. Berķis	I. Amona	V. Zommere